

PREZES

GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR

dr inż. Włodzimierz Lewandowski

BSM.81.2.2017.1

Warszawa, dnia 23 marca 2017 r.

Szanowni Państwo

Prezesa Sądów Okręgowych

Wg rozdzielnika

Szanowni Państwo,

W związku z sygnałami docierającymi do Głównego Urzędu Miar, dotyczącymi sporządzania dla Sądów powszechnych przez biegłych sądowych opinii przy użyciu przyrządów pomiarowych, które nie podlegają prawnej kontroli metrologicznej oraz problemów, które się z tym wiążą i w celu wyjaśnienia przedmiotowego zagadnienia, proszę o przyjęcie niniejszego stanowiska.

Na wstępie należy wskazać, że przyrządy pomiarowe, które mogą być stosowane w dziedzinach, o których jest mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach (Dz. U. z 2016 r. poz. 884, z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą” i są określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie rodzajów przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej oraz zakresu tej kontroli (Dz. U. z 2014 r. poz. 1066), wydanym na podstawie art. 8 ust. 6 ustawy - podlegają prawnej kontroli metrologicznej, która zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy obejmuje zatwierdzenie typu przyrządu pomiarowego oraz legalizację pierwotną i ponowną. Jednocześnie, zgodnie z art. 4 pkt 20 ustawy - dowodem legalizacji jest świadectwo legalizacji lub cecha legalizacji umieszczana na przyrządzie pomiarowym poświadczające dokonanie legalizacji. Ponadto, zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 7 stycznia 2008 r. w sprawie prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych (Dz. U. Nr 5 poz. 29, z późn. zm.), wydanym na podstawie art. 9 ustawy - organ administracji miar albo podmiot upoważniony na podstawie przeprowadzonego sprawdzenia przyrządu pomiarowego i stwierdzenia zgodności z wymaganiami technicznymi i metrologicznymi poświadczają dokonanie legalizacji

poprzez: wydanie świadectwa legalizacji lub umieszczenie na przyrządzie cechy legalizacji. Ww. rozporządzenie określa również okresy ważności legalizacji przyrządów pomiarowych.

Przyrządy pomiarowe, które nie są wymienione w przywołanym wcześniej rozporządzeniu w sprawie rodzajów przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej oraz zakresu tej kontroli - nie będą miały potwierdzenia swoich właściwości metrologicznych w postaci świadectwa lub cechy legalizacji. Stosowanie więc takich przyrządów pomiarowych, podczas przygotowywania przez biegłego sądowego opinii w danej sprawie, z uwagi na brak przedmiotowego potwierdzenia ich właściwości metrologicznych - może mieć, np. negatywny wpływ na końcowy wynik dokonywanego przy ich użyciu pomiaru. Prosimy więc o zwrócenie szczególnej uwagi na ten element pracy biegłych sądowych, zarówno na etapie zlecenia przygotowania stosownej opinii, jak i na etapie jej otrzymania. Chodzi bowiem o to, aby biegły sądowy posługiwał się w swojej praktyce przyrządami pomiarowymi, które będą miały potwierdzenie swoich właściwości metrologicznych. Jest to o tyle istotna sprawa, że każdy, kto prowadzi regularną praktykę procesową wie, jak ważna dla wydania prawidłowego wyroku jest dobra i wiarygodna opinia biegłego sądowego. Tym bardziej, że zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 4 ustawy – Przyrządy pomiarowe, które mogą być stosowane przy pobieraniu opłat, podatków i innych należności budżetowych oraz ustalaniu opustów, kar umownych, wynagrodzeń i odszkodowań, a także przy pobieraniu i ustalaniu podobnych należności i świadczeń, i są określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, podlegają prawnej kontroli metrologicznej. W naszej ocenie, stosowanie w tym celu przyrządów pomiarowych, podlegających prawnej kontroli metrologicznej, wpłynęłoby znacząco na poprawę wiarygodności wykonanych przez biegłych sądowych pomiarów. Ograniczyłoby to również przekraczanie błędów dopuszczalnych w dokonywanych pomiarach. Praktyka pokazuje, że wyniki przygotowywanych opinii z zastosowaniem przyrządów pomiarowych, nie podlegających prawnej kontroli metrologicznej - są kwestionowane przez strony procesu sądowego. Coraz częściej też zgłaszane są do administracji miar tego rodzaju sprawy.

Osobnym zagadnieniem, które wymaga również wyjaśnienia w kontekście przedmiotowej sprawy oraz zwrócenia Państwa uwagi jest możliwość przeprowadzenia wzorcowania przyrządów pomiarowych, również tych, które nie podlegają prawnej kontroli metrologicznej. Ta możliwość mogłaby dotyczyć także biegłych sądowych, którzy korzystają w swojej praktyce z takich przyrządów pomiarowych. Należy jednak podkreślić, iż jest to czynność dobrowolna. Zgodnie bowiem z art. 6a ust. 1 ustawy - w celu zapewnienia przekazywania wartości legalnych jednostek miar od państwowych wzorców jednostek miar

do przyrządów pomiarowych organy administracji miar mogą, na wniosek zainteresowanych podmiotów, wykonywać wzorcowanie przyrządów pomiarowych. W tym obszarze metrologii, nie ma więc ścisłych prawnych uregulowań, ustalających sposób postępowania użytkowników określonych przyrządów pomiarowych. W przypadku wzorcowania, częstotliwość oraz zakres jego wykonania ustala użytkownik przyrządu pomiarowego, kierując się przede wszystkim jego przeznaczeniem i potrzebą uzyskania wyników pomiaru dla określonych wartości mierzonych wielkości fizycznych. Często jest to określane w branżowych procedurach postępowania dla wykonywania określonych czynności pomiarowych (np. dla przyrządów w zastosowaniach medycznych). Wzorcowanie ma na celu ustalenie relacji między wartościami wielkości mierzonej wskazanymi przez przyrząd pomiarowy, a odpowiednimi wartościami wielkości fizycznych, realizowanymi przez wzorzec jednostki miary. Wynik wzorcowania, pozwalający na przypisanie wskazaniom przyrządu pomiarowego odpowiednich wartości wielkości mierzonej lub na wyznaczenie poprawek tych wskazań oraz błędów, jest poświadczany w świadectwie wzorcowania – zgodnie z art. 6a ust. 3 przedmiotowej ustawy. Tak więc w przypadku konieczności potwierdzenia prawidłowości wskazań przyrządów pomiarowych możliwe jest dokonanie okresowego wzorcowania, które jest w praktyce podstawową czynnością pozwalającą na właściwy dobór przyrządu do realizacji konkretnego zadania pomiarowego. W naszej ocenie, co wymaga tutaj szczególnego podkreślenia zastosowanie tego typu możliwości w obszarze Państwa aktywności (gdzie przyrządy pomiarowe, które nie podlegają prawnej kontroli metrologicznej są wykorzystywane przez biegłych sądowych w ich pracy - przy sporządzaniu opinii) – mogłoby przyczynić się w przyszłości do uniknięcia błędów w pomiarach, a co za tym idzie również kwestionowania wykonanych przy ich użyciu pomiarów.

Z wyrazami poważania,

W. Ki

Rozdzielnik:

1. Prezes Sądu Okręgowego w Białymstoku – SSO Przemysław Wasilewski
ul. M. Skłodowskiej-Curie 1; 15-950 Białystok
2. Prezes Sądu Okręgowego w Bielsku Białej – SSO Andrzej Trzopek
ul. Cieszyńska 10; 43-300 Bielsko-Biała
3. Prezes Sądu Okręgowego w Bydgoszczy – SSO Mirosław Kędzierski
ul. Wały Jagiellońskie 2; 85-128 Bydgoszcz
4. Prezes Sądu Okręgowego w Częstochowie – SSO Adam Synakiewicz
ul. Dąbrowskiego 23/35; 42-200 Częstochowa
5. Prezes Sądu Okręgowego w Elblągu – SSO Marek Omelan
Pl. Konstytucji 1; 82-300 Elbląg
6. Prezes Sądu Okręgowego w Gdańsku – SSA dr Przemysław Banasik
ul. Nowe Ogrody 30/34; 80-803 Gdańsk
7. Prezes Sądu Okręgowego w Gliwicach – SSO Henryk Brzyżkiewicz
ul. Kościuszki 15; 44-100 Gliwice
8. Prezes Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim – SSO Roman Makowski
ul. Mieszka I 33; 66-400 Gorzów Wlkp.
9. Prezes Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze – SSO Wojciech Damaszkowski
Al. Wojska Polskiego 56; 58-500 Jelenia Góra
10. Prezes Sądu Okręgowego w Kaliszu – SSO Stanisław Pilarczyk
Aleja Wolności 13; 62-800 Kalisz
11. Prezes Sądu Okręgowego w Katowicach – SSO Jacek Gęsiak
ul. Francuska 38; 40-028 Katowice
12. Prezes Sądu Okręgowego w Kielcach – SSO Wojciech Merta
ul. Seminaryjska 12a; 25-372 Kielce
13. Prezes Sądu Okręgowego w Koninie – SSO Waldemar Cytrowski
ul. Energetyka 5; 62-510 Konin
14. Prezes Sądu Okręgowego w Koszalinie – SSO Marek Ciszewski
ul. Waryńskiego 7; 75-541 Koszalin
15. Prezes Sądu Okręgowego w Krakowie – SSO Beata Morawiec
ul. Przy Rondzie 7; 31-547 Kraków
16. Prezes Sądu Okręgowego w Krośnie – SSO Roman Jurczyk
ul. Przy Sienkiewicza 12; 38-400 Krosno
17. Prezes Sądu Okręgowego w Legnicy – SSO Paweł Pratkowiecki
ul. Złotoryjska 40; 59-220 Legnica
18. Prezes Sądu Okręgowego w Lublinie – SSO Jerzy Krzysztof Rodzik
ul. Krakowskie Przedmieście 43; 20-076 Lublin
19. Prezes Sądu Okręgowego w Łomży – SSA Sławomir Bagiński
ul. Dworna 16; 18-400 Łomża
20. Prezes Sądu Okręgowego w Łodzi – SSO Krzysztof Kacprzak
Plac Dąbrowskiego 5; 90-921 Łódź
21. Prezes Sądu Okręgowego w Nowym Sączu – SSO Zbigniew Krupa
ul. Pijarska 3; 33-300 Nowy Sącz
22. Prezes Sądu Okręgowego w Olsztynie – SSO Danuta Hryniewicz
ul. Dąbrowszczaków 44 A; 10-543 Olsztyn
23. Prezes Sądu Okręgowego w Opolu – SSO Jerzy Polukord
Plac Daszyńskiego 1; 45-064 Opole
24. Prezes Sądu Okręgowego w Ostrołęce – SSO Tomasz Sagała
ul. Gomulickiego 5; 07-410 Ostrołęka
25. Prezes Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim – SSO Mariola Mastalerz
ul. Słowackiego 5; 97-300 Piotrków Trybunalski
26. Prezes Sądu Okręgowego w Płocku – SSO Jarosław Pejta
Plac Narutowicza 4; 09-404 Płock
27. Prezes Sądu Okręgowego w Poznaniu – SSO Henryk Komisarski

- ul. Stanisława Hejmowskiego 2; 61-736 Poznań
28. Prezes Sądu Okręgowego w Przemyślu – SSO Marek Zawadzki
ul. Konarskiego 6; 37-700 Przemyśl
 29. Prezes Sądu Okręgowego w Radomiu – SSO Stanisław Jaźwiński
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 10; 26-600 Radom
 30. Prezes Sądu Okręgowego w Rzeszowie – SSO Tomasz Wojciechowski
Plac Śreniawitów 3; 35-959 Rzeszów
 31. Prezes Sądu Okręgowego w Siedlcach – SSO Iwona Pawlukowska
ul. Sądowa 2; 08-100 Siedlce
 32. Prezes Sądu Okręgowego w Sieradzu – SSO Elżbieta Zalewska-Statuch
Aleja Zwycięstwa 1; 98-200 Sieradz
 33. Prezes Sądu Okręgowego w Słupsku – SSO Dariusz Ziniewicz
ul. Zamenhofska 7; 76-200 Słupsk
 34. Prezes Sądu Okręgowego w Suwałkach – SSO Danuta Zdzisława Poniatowska
ul. Ludwika Waryńskiego 45; 16-400 Suwałki
 35. Prezes Sądu Okręgowego w Szczecinie – SSO Halina Zarzeczna
ul. Kaszubska 42; 70-952 Szczecin
 36. Prezes Sądu Okręgowego w Świdnicy – SSO Anatol Gul
Plac Grunwaldzki 14; 58-100 Świdnica
 37. Prezes Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu – SSO Szymon Rożek
ul. Sienkiewicza 27; 39-400 Tarnobrzeg
 38. Prezes Sądu Okręgowego w Tarnowie – SSO Andrzej Bosak
ul. Dąbrowskiego 27; 33-100 Tarnów
 39. Prezes Sądu Okręgowego w Toruniu – SSO dr hab. Jerzy Paweł Naworski
ul. Piekary 51; 87-100 Toruń
 40. Prezes Sądu Okręgowego w Warszawie – SSO Małgorzata Kluziak
Aleja Solidarności 127; 00-898 Warszawa
 41. Prezes Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie – SSO Paweł Iwaniuk
Aleja Solidarności 127; 00-898 Warszawa
 42. Prezes Sądu Okręgowego we Włocławku – SSO Jolanta Górka
ul. Wojska Polskiego 22; 87-800 Włocławek
 43. Prezes Sądu Okręgowego we Wrocławiu – SSO Maciej Skórniak
ul. Sądowa 1; 50-046 Wrocław
 44. Prezes Sądu Okręgowego w Zamościu – SSO Jerzy Żurawicki
ul. Akademicka 1; 22-400 Zamość
 45. Prezes Sądu Okręgowego w Zielonej Górze – SSO Bogumił Hoszowski
Plac Słowiański 1; 65-068 Zielona Góra